

Mistrovice leží na horním toku Bystré při silnici z Kamenického Šenova do Kerhartic, asi 4 km jižně od České Kamenice. Osada je součástí Nového Oldřichova, s nímž dnes již zcela splynula.

Vznikla jako lánová ves ve 14. století, kdy již nebyla k dispozici lepší stanoviště a nové obce byly proto zakládány i na chudých horských půdách. Obec se jako "Meystersdorff" poprvé uvádí roku 1412 v kamenické městské knize a od počátku měla vlastního rychtáře. Její jméno bylo patrně odvozeno od osobního jména Meister, které mohlo patřit lokátorovi, ale podle staré místní tradice připomínalo dříve zde usídlené kovářské mistry, známé v širokém okolí výrobou kos a srpů.

Není jasné, zda Mistrovice původně patřily k scharfensteinskému nebo hornolibchavskému panství, ale již v 15. století tvořily samostatný dvůr. Je ale doloženo, že krátce po roce 1598 si nechal Siegmund z Weissenbachu v Mistrovicích postavit zámeček. Zároveň s ním byl asi postaven i hospodářský dvůr, k němuž vrchnost získala potřebné pozemky zakoupením sedmi selských statků. Jako první byl v roce 1585 odkoupen statek rychtáře Simona Knechtela a poslední statky byly vykoupeny až kolem roku 1632. V roce 1756 se u dvora uváděl i malý pivovar.

Mistrovice byly původně selskou vsí, ale již v roce 1654 zde žilo také několik rytců, brusičů a malířů skla. Na konci 17. století byla údajně v obci sklárna, o jejíž existenci však není doposud známo nic bližšího. V pozdější době Mistrovice proslavili znamenití řezáči skla a úspěšní sklářští obchodníci. Umělecké broušení skla a kuličství tu zavedli bratři Christian a Kilian Wanderové, kteří sem přišli na počátku 18. století z tehdejšího Grünwaldu u Jablonce nad Nisou. Z mistrovické větve této slavné sklářské rodiny vynikl hlavně rytec skleněných erbů Florian Wander (*1738).

V roce 1758 Petr Kryštof z Wallbrunu rozparceloval část pozemků mistrovického dvora a založil na nich novou ves Oldřichov. O 6 let

později Wallbrunové prodali dvůr Kinským, kteří jej brzy poté zrušili a rozparcelované pozemky pronajali dalším osadníkům.

V roce 1833 měly Mistrovice už 117 domů a 854 obyvatel, z nichž velkou část tvořili sklářští dělníci a obchodníci. O 10 let později bylo v osadě 13 rafinerií skla a významný sklad skleněného zboží Ignaze Pelikana. S rozvojem sklářství v 19. století se obec rychle rozrůstala a v roce 1890 dosáhla nejvyššího počtu 1387 obyvatel. Při správní reformě v roce 1850 byl k Mistrovicím připojen i sousední Oldřichov, který se však již v roce 1878 opět osamostatnil.

Mistrovice byly od svého založení přifařeny k Volfarticím a v roce 1844 zde byl postaven katolický filiální kostel Povýšení sv. Kříže. Později se tu vytvořila také významná starokatolická obec, které od roku 1897 sloužil novorenesanční starokatolický kostel, postavený v horní části Mistrovic a podléhající faře v Arnultovicích u Nového Boru. Po 2. světové válce ale zchátral a v roce 1977 byl zbořen.

Pro svou horskou polohu a okolní lesy byly Mistrovice od počátku 20. století také vyhledávaným výletním místem a roku 1903 byla na blízkém návrší postavena dřevěná rozhledna "Scheibenwarte", která však dlouho nevydržela.

V roce 1939 měly Mistrovice 963 obyvatel. Vedle 10 větších statků tu bylo ještě několik menších usedlostí, které sloužily jako vedlejší zdroj příjmů zdejším řemeslníkům. Hlavním zdrojem obživy bylo ale zušlechťování skla. Přímo v obci bylo 10 rafinerií skla, 16 ryteckých a 16 malířských dílen, 4 dílny na vyvrtávání skla, 8 kuličství a 2 pasířské dílny. Další obyvatelé pracovali ve sklárnách v Práchni, Oldřichově a Kamenickém Šenově.

V posledních letech druhé světové války byly Mistrovice sloučeny s Oldřichovem, a takto vytvořená obec dostala jméno Nový Oldřichov.